

7. Zdravotní péče

Praktický lékař, obvodový lékař nebo rodinný lékař

Kdokoli, kdo se nově přistěhuje do Irska, by si měl nejprve zvolit praktického nebo obvodového lékaře a registrovat se u něj. Váš praktický lékař bude vaším prvním kontaktním místem v případě nemoci. Lékař může předepsat léčbu na vaši nemoc nebo vás může odkázat na specialistu či nemocnici pro další vyšetření. Poplatky za návštěvu u praktického lékaře jsou různé, a proto byste se měli o cenách informovat předem. Kompletní seznam praktických lékařů najdete ve Zlatých stránkách nebo na adrese www.icgp.ie

Registrace u praktického lékaře po příjezdu do Irska zajistí, aby v případě jakýchkoli problémů zdravotního rázu byly informace o vašem zdravotním stavu a anamnéze k dispozici.

Pokud potřebujete péči praktického lékaře mimo ordinační hodiny (po 18.00), o víkendech nebo v době, kdy váš praktický lékař není k dispozici, můžete se obrátit na službu rodinných lékařů mimo ordinační dobu, např. Caredoc nebo Shannondoc. Telefonní čísla najdete v příslušném místním adresáři.

Nemocnice

V jihovýchodní části Irska se nachází celá řada veřejných i soukromých nemocnic, které poskytují péči hospitalizovaným i ambulantním pacientům. Některé z nich poskytují obecné služby, jiné se specializují např. na porodnické, psychiatrické nebo geriatrické služby. Kompletní seznam nemocnic najdete ve Zlatých stránkách. Váš praktický lékař

zařizuje objednání na plánované operace a terapie. S výjimkou nouzových situací by se pacienti neměli na nemocnice obracet bez objednání. Zdravotní péče v Irsku je poskytována ve veřejném a soukromém systému.

Veřejná zdravotní péče

Systém veřejné zdravotní péče je přístupný komukoli, kdo „obvykle pobývá“ v Irsku. K tomu, abyste byli považováni za osobu, která „obvykle pobývá“ v Irsku, musíte prokázat svůj záměr setrvat zde alespoň jeden rok (např. předložením pracovního povolení, potvrzení o registraci, nájemní smlouvy atd.). Správa zdravotnických služeb (Health Service Executive - HSE) zodpovídá za poskytování zdravotních a sociálních služeb v Irsku a dělí se podle regionů. V systému veřejné zdravotní péče se rozlišují dva typy pacientů – držitelé průkazu zdravotní péče (medical card) a ostatní.

Průkaz zdravotní péče

Jste-li držitelem průkazu zdravotní péče, máte nárok na zdravotnické služby v plném rozsahu zdarma. Vyživované osoby (např. vyživovaný manžel/manželka a děti) mají většinou rovněž nárok na bezplatné zdravotnické služby. Mezi tyto služby patří:

- Návštěvy u praktického lékaře
- Služby poskytované v nemocnicích (pouze veřejné nemocnice)
- Většina léků předepsaných vaším lékařem
- Porodní péče a péče o nemluvňata
- Stomatologické, oční a ušní ošetření
- Zdravotnické potřeby

Nicméně, u některých z těchto služeb mohou být čekací listy.

Nárok na průkaz zdravotní péče máte, pokud splníte podmínky pro majetkové poměry, to znamená, že váš příjem nesmí přesahovat jistou hranici. Výše této hranice záleží na vašem věku a rodinných poměrech. Všechny osoby od 70 let věku s obvyklým bydlištěm v Irsku mají nárok na průkaz zdravotní péče bez ohledu na výši jejich příjmů. Pokud pobíráte jisté dávky, jako jsou například doplňkové sociální dávky, starobní důchod, vdovský nepřispěvkový důchod, dávky pro postižené nebo opuštěné manželky nebo příspěvky pro rodiny s jedním rodičem, můžete mít automaticky nárok na průkaz zdravotní péče, pokud se jedná o váš jediný příjem. Ověřit si, zda máte na průkaz zdravotní péče nárok a získat formulář žádosti můžete v nejbližším středisku zdravotní péče u místní pobočky HSE nebo v místním CIC.

Karta pro návštěvy u praktického lékaře

Při výběru rodinného lékaře byste si měli zvolit jednoho z lékařů uvedených na seznamu pro váš region HSE. Vámi zvolený lékař následně podepíše formulář stvrzující přijetí nového pacienta a vaši povinností je odevzdat tento formulář HSE.

Nárok na kartu pro návštěvy u praktického lékaře se zkoumá podle podmínek podobných jako u karty zdravotní péče, která podléhá zjištění majetkových poměrů. Hranice příjmů jsou ale stanoveny na vyšší úrovni než v případě karty zdravotní péče. Dále jsou brány v potaz platby nájemného nebo hypotéky, náklady na péči o děti a cestovní náklady spojené se zaměstnáním. Pokud máte na tuto kartu nárok, nemusíte návštěvy u praktického lékaře hradit.

V případě karty pro návštěvy u praktického lékaře platí stejný postup pro žádání jako u karty zdravotní péče. Ověřit si, zda máte na kartu pro návštěvy u praktického lékaře nárok a získat formulář žádosti můžete v nejbližším středisku zdravotní péče ve vašem regionu HSE.

Soukromá zdravotní péče

Pokud nejste držiteli karty zdravotní péče nebo karty pro návštěvy u praktického lékaře, jste považováni za soukromého pacienta a při návštěvě vašeho praktického lékaře musíte za poskytované služby platit. Vzhledem k tomu, že poplatky na návštěvu u praktického lékaře nejsou obecně stanoveny a mohou se v jednotlivých případech do značné míry lišit, měli byste se o cenách informovat předem. Dále budete muset platit za předepsané léky a v případě, že tyto náklady překročí jistou hranici, můžete mít nárok na státní podporu. Služby v mateřství poskytované praktickými lékaři během a krátce po skončení těhotenství jsou bezplatné. Pokud nemáte nárok na kartu zdravotní péče, můžete stále využívat služeb veřejných nemocnic (včetně služeb specialistů), ale musíte za poskytnuté služby platit poplatek.

Soukromá zdravotní péče je k dispozici komukoli, kdo za ni je schopen zaplatit. Řada lidí uzavírá soukromé zdravotní pojištění, které kryje náklady na léčbu v soukromých nemocnicích (nebo náklady na soukromé pokoje v soukromých nemocnicích) a návštěvy u soukromých lékařů a specialistů. Mezi hlavní pojišťovny v Irsku patří VHI, BUPA a VIVAS (kontakty najdete ve Zlatých stránkách). Každá z pojišťoven nabízí řadu pojistných programů, ale nemusí vás pojistit proti již existujícím zdravotním problémům. V případě některých výdajů na zdravotní péči jsou poskytovány úlevy na dani z příjmu.

Případy nouze

V případě nouze volejte na číslo 999 nebo 112 a vyžádejte si záchrannou službu.

Tato čísla platí rovněž pro hasiče, gardu (policii), záchranný člun a mořskou a horskou záchranou službu. Telefonáty na tato čísla jsou bezplatné, ale tato čísla by se měla využívat výhradně v nouzi.

Řada nemocnic poskytuje nepřetržitou pohotovost. V případě naléhavých zdravotních problémů můžete navštívit přímo nemocniční pohotovost bez objednání. Pokud zavoláte záchrannou službu a dostavíte se na pohotovost, ale váš stav není považován za naléhavý, můžete na ošetření čekat až několik hodin. Pohotovostní služby jsou určeny pro ošetření náhlých a nečekaných vážných onemocnění nebo zranění a ve všech ostatních případech je lepší navštívit vašeho praktického lékaře.

Těhotenství

Péče o matky a novorozeňata je poskytována zdarma bez ohledu na to, zda jste držitelem karty zdravotní péče, ovšem s podmínkou, že musíte mít „obvyklé bydliště“ v Irsku během těhotenství a po dobu 6 týdnů po porodu. Tato služba je zpočátku poskytována vašim praktickým lékařem. Těhotné ženy by se měly pro porod registrovat v nemocnici s péčí specialistů. Ženy, které předporodní péči obdržely jinde, by s sebou měly přinést své zdravotní záznamy a výsledky všech předchozích testů, aby se tak vyhnuly zbytečnému opakování testů či vyšetření. V případě naléhavých problémů spojených s těhotenstvím se mohou ženy obracet přímo na příslušnou nemocnici, kde je k dispozici nepřetržitá péče.

Lékárny

Ačkoli řada léků je k dostání bez předpisu v lékárnách (často nazývány „chemist“), většina léčiv je k dostání pouze na základě předpisu vystaveného vašim praktickým lékařem. Pokud jste držitelem karty zdravotní péče, obecně za předepsané léky neplatíte žádný poplatek (ačkoli existují jisté výjimky). Pokud kartu zdravotní péče nemáte, musíte za předpisy platit. Nicméně, program pro hrazení léčiv nazvaný Drugs Payment Scheme stanoví jistá omezení částky, kterou musí jednotlivé rodiny platit na předpisy v jednom měsíci. Vzhledem k tomu, že toto omezení se rok od roku liší, měli byste si aktuální výši limitu ověřit v místním středisku zdravotní péče. Registrační formuláře pro tento program jsou k dispozici v ordinacích lékařů a v místních pobočkách HSE. Léčiva nezbytná pro léčbu chronických nebo dlouhodobých zdravotních problémů, jako je epilepsie, duševní onemocnění nebo Parkinsonova choroba, jsou k dispozici zdarma v rámci programu pro dlouhodobě nemocné. Tento nárok nezávisí na vašem příjmu. Formuláře žádosti jsou k dispozici u praktických lékařů a v místních pobočkách HSE. Upozorňujeme vás, že astma není do tohoto programu zahrnuto. Po dosažení jistých limitů jsou k dispozici úlevy na dani z příjmů za předepsaná léčiva.

Většina lékáren má otevřeno od 9.00 do 17.30, ale existuje řada dalších, které mají prodlouženou otevírací dobu do 22.00 nebo omezenou otevírací dobu v neděli a o bankovních prázdninách. Seznam lékáren a jejich otevírací doby najdete ve Zlatých stránkách.

Kontakty na HSE najdete v Kapitole 6, Veřejná podpora